

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. november 9.
(OR. en)

13506/21

ENV 812
FIN 865
IND 314
CHIMIE 111
SAN 651
AGRI 518

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2021. november 9.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	12961/21
Tárgy:	Az Európai Számvevőszék 12/2021. sz. különjelentése: „A szennyező fizet elv» alkalmazása következtlen az Unió környezetvédelmi politikáiban és fellépésében” – A Tanács következtetései

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti témáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyet a Tanács a 2021. november 9-i, 3822. ülésén jóváhagyott.

**Az Európai Számvevőszék 12/2021. sz. különjelentése: „»A szennyező fizet elv« alkalmazása
következtelen az Unió környezetvédelmi politikáiban és fellépésében”**

– A Tanács következtetései

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE a Számvevőszék által a mentesítési eljárás keretében készített különjelentések
vizsgálatának javításáról szóló tanácsi következtetésekre¹,

1. ÜDVÖZLI az Európai Számvevőszék 12/2021. sz., „»A szennyező fizet elv« alkalmazása
következtelen az Unió környezetvédelmi politikáiban és fellépésében” című különjelentését (a
továbbiakban: különjelentés);
2. NYUGTÁZZA a különjelentésben foglalt következtetéseket és ajánlásokat;
3. MEGÁLLAPÍTJA, hogy a különjelentés kellő időben készült, és ezért releváns hozzájárulást
jelent az EU szennyezőanyag-mentességi célkitűzésének megvalósításához;
4. NYUGTÁZZA, hogy míg az elmúlt évtizedekben jelentősen csökkent a szennyező anyagok
levegőbe, vízbe és talajba történő kibocsátása, a szennyezés továbbra is jelentős kihívás,
amely kockázatot jelent a polgárok egészségére és a környezetre, így a biológiai sokféleségre
is;
5. HANGSÚLYOZZA, hogy „a szennyező fizet” elv fontos szerepet tölt be a környezeti károk
bekövetkeztének megakadályozásában és annak biztosításában, hogy a szennyezőket
felelősségre vonják az általuk okozott szennyezésért; RÁMUTAT arra, hogy „a szennyező
fizet” elv döntő jelentőségű a vízben, a talajban és az ökoszisztémákban okozott károk
nyomán jelentkező költségek fedezése szempontjából;

¹ 7515/00 + COR 1.

6. ELISMERI, hogy „a szennyező fizet” elvet az Unió és az egyes tagállamok különböző mértékben építették be környezetvédelmi politikáikba, illetve alkalmazzák azok keretében; HANGSÚLYOZZA, hogy következetesebben kell alkalmazni „a szennyező fizet” elvet, és meg kell erősíteni annak végrehajtását ahhoz, hogy az EU elérje szennyezőanyag-mentességi célkitűzését, különös tekintettel a vízre és a talajra; KIEMELI, hogy foglalkozni kell a káros anyagokkal, figyelemmel az aggodalomra okot adó vegyi anyagokra, adott esetben úgy az ismertekre, mint az újonnan megjelenőkre;
7. ÜDVÖZLI a Bizottság azon – az európai zöld megállapodásról², a szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervről³ és a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági stratégiáról⁴ szóló közleményeiben és más kapcsolódó kezdeményezésekben megnyilvánuló – szándékát, hogy felülvizsgálja az EU környezetvédelmi jogszabályait; FELKÉRI a Bizottságot, hogy e tekintetben vegye figyelembe a különjelentésben szereplő megállapításokat és ajánlásokat;
8. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy egyrészt gondoskodjon „a szennyező fizet” elv alkalmazásáról, lévén, hogy ennek az elvnek kell az uniós környezetvédelmi szakpolitika alapjául szolgálnia, és azt be kell építeni más uniós szakpolitikákba és tevékenységekbe is, különösen a vonatkozó uniós jogszabályokba és azok finanszírozási eszközeibe, másrészt pedig biztosítsa, hogy a szennyezést okozó ágazatok viseljék a rájuk háruló költségeket; ezzel összefüggésben NYOMATÉKOSÍTJA a gyártói felelősség fontosságát a globális értékláncok teljes hosszát és a termékek teljes életciklusát illetően, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy a jövőbeli jogalkotási javaslatok kapcsán adott esetben fontolja meg e megközelítések érvényre juttatását; HANGSÚLYOZZA: fontos, hogy a jogalkotási javaslatokat a minőségi jogalkotás elfogadott elveivel⁵ összhangban hatásvizsgálat kíséresse;

² 15051/19 + ADD 1 – COM(2019) 640 final.

³ 8753/21 + ADD 1 – COM(2021) 400 final.

⁴ 11976/20 + ADD 1 – COM (2020) 667 final.

⁵ Intézményközi megállapodás (2016. április 13.) a jogalkotás minőségének javításáról (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).

9. ELISMERI, hogy „a szennyező fizet” elv alkalmazása nehézségekbe ütközik a diffúz forrásokból származó szennyezés esetén, ugyanakkor HANGSÚLYOZZA, hogy fel kell mérni, miként lehetne jobban integrálni a jogszabályokba „a szennyező fizet” elvet az összes forrásból, így többek között a mezőgazdaságból származó diffúz vízszennyezés tekintetében;
10. RÁMUTAT arra, hogy „a szennyező fizet” elv fontos szerepet játszik az árképzési politikák, például a hulladék- és vízárzási politikák kialakításában, hogy biztosítani lehessen a hulladékgazdálkodás és a vízszolgáltatások költségeinek hatékony és igazságos módon történő megtérülését;
11. TISZTÁBAN VAN AZZAL, hogy jelenleg számos olyan uniós irányelv és rendelet létezik, amely hozzájárul a talajszennyezés megelőzéséhez és visszaszorításához, de nincs átfogó uniós jogszabályi keret a talajszennyezéssel szembeni védelemre;
12. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy a hamarosan elkészülő talajvédelmi stratégiában megfelelően vegye figyelembe „a szennyező fizet” elvet, csakúgy mint az elővigyázatosság elvét és a megelőzés elvét, valamint azt az elvet, hogy a környezeti károkat elsődlegesen a forrásuknál kell elhárítani;
13. TUDOMÁSUL VESZI azt a megállapítást, hogy a tagállamok korántsem egységesen alkalmazzák a környezeti felelősségről szóló irányelvet; ÜDVÖZLI a „környezeti kár” fogalommeghatározására vonatkozó bizottsági iránymutatás⁶ közzétételét, valamint a környezeti jog végrehajtásával és érvényesítésével foglalkozó európai uniós hálózat (IMPEL) keretében hozott intézkedéseket, amelyek célja a vonatkozó tapasztalatok megosztása;

⁶ [A Bizottság közleménye – Iránymutatások a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében meghatározott „környezeti károk” kifejezés közös értelmezésének kialakítására](#) (2021/C 118/01) (HL C 118., 2021.4.7., 1. o.)

14. ÜDVÖZLI, hogy a Bizottságnak szándékában áll 2023-ig értékelni a környezeti felelősségről szóló irányelv célravezetőségét, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy a környezeti felelősségről szóló irányelv és a kapcsolódó végrehajtási jogi aktusok értékelése során vegye fontolóra, hogy kidolgozza az azon környezeti károknak a meghatározására szolgáló kritériumokat, amelyekre a környezeti felelősségről szóló irányelvet alkalmazni kell, különös tekintettel a vízre és a talajra;
15. ÜDVÖZLI a Számvevőszék ajánlását, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, mennyiben hajthatók végre jogszabályi változtatások annak előírása céljából, hogy a gazdasági szereplők tekintetében a környezeti kockázatokra pénzügyi biztosítékot alkalmazzanak;
16. NYUGTÁZZA azt a megállapítást, hogy uniós forrásokat vettek igénybe gazdátlan szennyezések elhárítására; MEGÁLLAPÍTJA, hogy az emberi egészség és a környezet védelme érdekében néha elkerülhetetlen, hogy a gazdátlan szennyezés elhárítására közpénzt használjanak fel;
17. FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy gondoskodjanak arról, hogy nemzeti és uniós forrásokat csak akkor vegyenek igénybe tisztítási intézkedések finanszírozására, ha előtte minden szükséges lépést megtettek annak érdekében, hogy azokat a szennyező fedezze; mindemellett HANGSÚLYOZZA, hogy ez nem vezethet azoknak az uniós forrásoknak a csökkentéséhez, amelyek célja a környezetkárosodás kezelése vagy – amennyiben ez indokolt – innovatív megoldások tesztelése.